

20. august 2010 / AHE

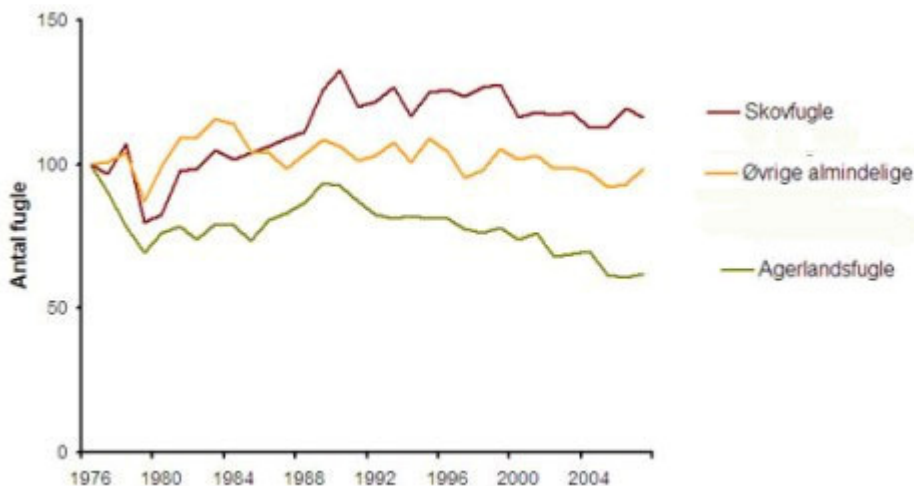
Til blst@blst.dk med kopi til sus@blst.dk og rikni@blst.dk

Hørings svar fra Dansk Ornitologisk Forening til:
Lov om ændring af naturbeskyttelsesloven, planloven, vandløbsloven,
miljømålsloven, kemikalieloven og miljøbeskyttelsesloven (Grøn Vækst)

Vedr. Lov om ændring af Naturbeskyttelsesloven (Grøn Vækst).

Dansk Ornitologisk Forening er imod at der gives tilladelse (og tilskud) til at plante energipil og andre høje energiafgrøder i ådalene og ved søer jf § 16. Disse områder rummer i dag en meget væsentlig del af den biodiversitet, som er tilbage i landbrugslandet efter årtiers generel tilbagegang. For fuglenes vedkommende drejer det sig om arter som fx vibe og rødben, men også en tidligere helt almindelig art som sanglærke.

Disse og andre arter trives i det åbne land, men vil miste deres sidste holdepunkter i landbrugslandet, såfremt disse for landbruget marginale arealer tilplantes med energiafgrøder. Dette sker efter mindst 35 års negativ udvikling for agerlandet som naturtype, som det fremgår af nedenstående figur:

På figuren ses at antallet af "agerlandsfugle" siden 1976 er faldet med ca. 40%, mens antallet af de "øvrige almindelige fugle" er faldet lidt og antallet af "skovfugle" er steget. Bearbejdet af By- og Landskabsstyrelsen på baggrund af data fra DOF, 2007.

Især i ådalene er det fortsat almindeligt at se arealer, der henligger i græs og urter, og således ikke er tilplantet med hverken etårige eller andre afgrøder. Med lovforslaget lægges der op til en intensiveret udnyttelse af netop disse arealer.

Lovforslaget vil derfor direkte bidrage til en yderligere tilbagegang i Danmarks biologiske mangfoldighed på trods af, at den danske regering først tilsluttede sig målet om at bremse tilbagegangen inden 2010. Og nu senest i år har fornyet sit løfte med en ny udløbsdato i 2020.

DOF således imod den generelle ophævelse af 150 meter linjen. Vi støtter naturligvis, at de internationale naturbeskyttelsesområder undtages herfra. Men vi finder det stærkt betænkeligt, at der overhovedet kan kompenseres herfra. Energiafgrøder er simpelthen ikke forenelige med hensynet til beskyttelse af de arter og habitater, som naturbeskyttelsesområder er udpeget for. DOF har eksempelvis henvendt sig til Naturklagenævnet i en sag fra Vest Stadil Fjord:

(http://www.dof.dk/index.php?id=nyheder&s=nyheder&m=visning&nyhed_id=744)

Vedhæftet findes konklusionen på en videnskabelig artikel, der meget præcist tilbageviser nogle af de argumenter, der har været fremført i den offentlige debat om, at energiafgrøder ligefrem skulle øge den biologiske mangfoldighed. Disse påstande har, som det fremgår, intet belæg.

Uddrag renset for kildehenvisninger fra:

Energipil som ynglehabitat for fugle i et dansk landbrugslandskab

JENS REDDERSEN og IB KRAG PETERSEN.
Dansk Orn. Foren. Tidsskr. 98 (2004): 21-32.

Hele artiklen kan læses på:

http://www.dof.dk/sider/images/stories/doft/dokumenter/doft_2004_1_3.pdf

I Danmark udførte Danmarks Miljøundersøgelser i 1997-2000 den første brede undersøgelse omfattende mange forskellige organismegrupper, herunder regnorme, blomsterbesøgende insekter, løbebiller, småpattedyr og vinterfugle – samt ynglefuglene, som er emnet for denne artikel...
Energipil har således moderat til lav yngletæthed og artsdiversitet, og tiltrækker primært nogle af omgivelsens mest almindelige arter, nemlig Løvsanger fra løvskoven, Tornsanger og Fasan fra skovbryn, krat og læhegn, Sanglærke og Agerhøne fra det åbne land, og Nattergal fra de fugtige arealer med krat.
Når energipil ikke er en særlig god ynglehabitat, kan man gætte på, at det skyldes biotopens meget forsimplede struktur. Pga. den store plantetæthed og kraftige vækst er der stor lyskonkurrence, hvor stammer, grene og kviste vokser lodret, selv i greningspunkterne. Ukrudtet bekæmpes effektivt, og pileplantningerne bliver derfor nemt monotone, ensaldrede kulturer af én-få kloner af samme pileart, næsten uden urtevegetation i bunden og – fordi det er kloner – endog ofte af samme køn. Bladene nedbrydes hurtigt i det næringsrige miljø, så en førne opbygges ikke, ligesom dødt trøsket ved også er sjældent. I energipil spiller forhold som plantetæthed og høstcyklus en stor rolle for fuglefaunaen. Energipil høstes om vinteren, og genvæksten i det følgende forår er ret sen. Her kan en tidligt ynglende åbentlandsart som Sanglærke nå at etablere sig, hvorimod arter som Tornsanger, Løvsanger, Kærsanger og Nattergal forsvinder i denne fase.
Ynglefuglefaunaen er dog kun et enkelt faunaelement og bør kun indgå som en del af vurderingen af energipilens naturpotentiale. Vedr. energipilens betydning for andre faunagrupper kan anføres, at regnormefaunaen var markant rigere i pil end i de omgivende marker, mens løbebillefaunaen synes at være en blanding af omgivelsens – også småskovens – fauna.
Blomstring i pil kan være rig – bortset fra 1-2 år efter høsten – og kan kortvarigt være en god og tidlig nektar- og pollenkilde for blomsterbesøgende insekter. Småpattedyrfaunaen i energipil var moderat i tæthed og artsrigdom, og værdien beroede primært på

bevoksningens randene – kun en enkelt art (skovmus) forekom jævnlige i pileplantningernes indre dele. Pilens habitatværdi for vinterfugle var ligeledes moderat – lavere end skov og småbiotoper, men større end mark og brak....

For småpattedyrfaunaen var kanten af energipilbevoksninger også langt mere attraktiv end de indre dele, hvilket formentlig hang sammen med den rige ukrudtsvegetation i kanten (Nordvig et al. 2000)...

Konklusion..

Da energipilkulturerne har en forventet levetid på 20-30 år og kan blive op til 7-8 m høje, er det et markant landskabelement, der hermed sluses ind i det åbne landbrugslandskab – og som især vil blive etableret på lavtliggende fugtige arealer.
Denne undersøgelse viser, at plantning af energipil ikke skal baseres på argumenter om sidegevinster med øget biodiversitet i landbrugslandskabet. Energipil etableres på tidligere dyrkede marker, konkurrerer med flerårig græsbrak og ligner umiddelbart et lille skovfragment...
Hvis der alligevel plantes energipil, kan habitatværdien for ynglefugle og flere andre faunagrupper dog formentlig øges gennem få enkle tiltag. Den værdifulde rand kan øges ved at underopdele store plantninger med urtebevoksede grønveje. Fødegrundlag og skjul kan øges ved at dæmpe ukrudtsbekæmpelsen, i hvert fald i randen af bevoksningen. Høsten kan udføres forskudt, så ikke alle plantninger høstes i samme år. I bevoksningernes nordrande kan en enkelt række pil efterlades uhøstede og udvikle mere komplicerede strukturer, såsom trøsket ved, furet bark og talrige forgreninger.

Høringssvar fra Dansk Ornitologisk Forening til:
Lov om ændring af naturbeskyttelsesloven, planloven, vandløbsloven,
miljømålsloven, kemikalieloven og miljøbeskyttelsesloven (Grøn Vækst)

Vedr. Lov om ændring af Vandløbsloven (Grøn Vækst).

DOF er positiv overfor, at der med forslaget kommer mere dynamik og variation i vandløbene og på de omkringliggende lavbundsarealer, hvilket også kan være til gavn for fuglelivet.

Vedrørende ændring af §12 stk. 2

Forslaget løser det generelle problem, at mange af de gældende vandløbsregulativer er udarbejdet i 1990'erne efter en vejledning fra Miljøstyrelsen, som accepterede regulativer uden veldefinerede krav til vandføringsevne eller skikkelse. Disse vandløb vedligeholdes i dag som "naturvandløb", men et regulativ med sådanne bestemmelser blev underkendt af Folketingets Ombudsmand i 2001 i en sag om et nyt vandløbsregulativ for det daværende amtsvandløb Taps Å i Sønderjyllands Amt. Ombudsmanden underkendte dengang en afgørelse fra Miljøstyrelsen i spørgsmålet om, hvorvidt et krav til "naturlig skikkelse" er tilstrækkeligt til at opfylde bestemmelsen i vandløbslovens § 12 om, at regulativet skal indeholde bestemmelser om vandløbets skikkelse eller vandføringsevne.

Da kommunernes revision af mange vandløbsregulativer er blevet udsat eller forsinket af først Strukturreformen og senere de forsinkede vandplaner, vil lovændringen give mulighed for at fastholde den nuværende vedligeholdelsespraksis i disse "naturvandløb" til gavn for natur og vandmiljø.

Venlig hilsen

Anja Härle Eberhardt

Biolog. Naturpolitisk medarbejder

DOF - BirdLife Denmark

Vesterbrogade 140, 1620 Kbh V

Tlf.: +45 33 28 38 25

Mobil: +45 30 54 92 34

E-mail: ahe@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening

Vesterbrogade 138-140 • DK-1620 København V • Telefon 3328 3800 • E-mail: dof@dof.dk • www.dof.dk
Danske Bank, reg. nr. 4180 konto 4180 634932 • CVR nr. 33 97 26 28

BirdLife
INTERNATIONAL